

บังกลาเทศไม่ห่วงความมั่นคงด้านอาหาร!

ข่าววันที่ 23 กรกฎาคม 2566 หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น บังกลาเทศรายงานวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงทางด้านอาหารว่า รัฐบาลไม่ห่วงความมั่นคงด้านอาหาร หลังจากที่รัสเซียถอนตัวออกจากโครงการ Black Sea Grain Initiative (BSGI) และอินเดียได้สั่งห้ามส่งออกข้าวทุกประเภท ยกเว้นข้าวบาสมัติ และสถานการณ์ภัยแล้งที่คาดว่าจะทำลายพืชผลทางการเกษตร อะไรทำให้บังกลาเทศยังไม่แสดงความกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงด้านอาหาร โดยที่สถานการณ์การผลิตยังไม่ชัดเจน รวมทั้งความขัดแย้งของประเทศคู่ขัดแย้งต่างเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกข้าวสาลีรายใหญ่ให้บังกลาเทศ

ยูเครนและรัสเซียเป็นผู้ผลิตและส่งออกข้าวสาลี ซึ่งเป็นวัตถุดิบอาหารหลักสำหรับประชากรของประเทศไม่รับประทานข้าวเป็นอาหารในแถบยุโรป แอฟริกา และอเมริกา ส่วนข้าวเป็นอาหารหลักสำหรับประชากรส่วนใหญ่ในหลายส่วนของโลก ส่วนใหญ่มีแหล่งผลิตอยู่ในเอเชีย

เมื่อรัสเซียประกาศว่าเรือลำใดก็ตามที่มุ่งหน้าไปยังหรือออกจากท่าเรือของยูเครนข้ามทะเลดำจะถูกพิจารณาว่าเป็นเรือสงคราม ห่วงโซ่อุปทานของอาหารจากยูเครนจะเสียหายอย่างมาก การคว่ำบาตรเพิ่มเติมของอเมริกาและพันธมิตรในยุโรปต่อรัสเซียหลังการยกเลิกข้อตกลงสัญญาพิชังจะทำให้การส่งออกอาหารและปุ๋ย ไปยังตะวันออกกลางและแอฟริกา ต้องยุ่งยากลำบากมากขึ้นด้วย ขณะนี้ ราคาข้าวสาลีในยุโรปเริ่มสูงขึ้นแล้ว ดังนั้น จึงไม่มีเหตุผลใดที่ราคาข้าวจะไม่เพิ่มขึ้นเช่นกัน อินเดียเป็นผู้ส่งออกข้าวอันดับต้น ๆ โดยมีส่วนแบ่ง 40 เปอร์เซ็นต์ในตลาดโลก ผู้ส่งออกรายอื่นยังคงไม่มีความสามารถในการเติมเต็มช่องว่างที่เหลืออย่างกระตือรือร้น

ทางการบังกลาเทศรับรองว่าไม่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดการขาดแคลนอาหารในประเทศ ยิ่งไปกว่านั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอาหารถึงกับอ้างว่า สต็อกล้นมากจนทำให้ไม่มีที่ว่างสำหรับเก็บ สต็อกเก่าจึงถูกใช้สำหรับการระบายแบบปันส่วน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอาหารเปิดเผยสต็อกธัญพืชว่ามีจำนวน 2.0 ล้านตัน บังกลาเทศได้นำเข้าข้าวราว 1.05 ล้านตัน ตั้งแต่ปลายปีที่แล้ว โดยรัฐบาลนำเข้า 0.6 ล้านตัน ส่วนที่เหลือนำเข้าโดยเอกชน ผู้นำเข้าเอกชนได้รับอนุญาตให้นำเข้าข้าวได้ถึง 1.8 ล้านตัน และนำเข้าแล้ว 0.45 ล้านตัน ในส่วนของผลการผลิตข้าวในประเทศ ผลผลิตข้าวฤดู Boro และ Aman คาดว่าจะได้ผลดีอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ วิเคราะห์ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอาหารอาจมองโลกในแง่ดีและความมั่นใจมากเกินไป ข้อเท็จจริงอาจมีภาพแตกต่างออกไปเล็กน้อย โดยเฉพาะผลผลิตและการเก็บเกี่ยวข้าว Boro อาจจะได้ผลดี แต่ไม่แน่ใจว่าผลผลิตของฤดู Aman จะได้ผลผลิตตามที่ประมาณการณ์ไว้หรือไม่ หรือจะสามารถตัดความจำเป็นในการนำเข้าได้หรือไม่ หากการเก็บเกี่ยวฤดู Aman ประสบปัญหาด้วยเหตุผลบางประการ บังกลาเทศอาจต้องนำเข้าข้าวบางส่วน ซึ่งอาจจะเป็นข้าวจากเวียดนามและเมียนมาร์

 นโยบายภาครัฐ

 เศรษฐกิจการลงทุน

 แนวโน้มการตลาด

 รายงานสินค้าและบริการ

 อื่นๆ

Call Center 1169

www.ditp.go.th

www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

563 ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ อ.เมือง

จ.นนทบุรี 11000

Thai Trade Center, Dhaka

Bangladesh

E-mail:thaitcdhaka@gmail.com

Red Censcent Concord

3rd Fl., Mohakhali

T: +880222290056-7

โดยรวมแล้ว สถานการณ์อาหารที่ทางการวัดไว้ว่าไม่น่าจะเป็นปัญหา แต่จากประสบการณ์ที่ผ่านมาไม่ได้ทำให้หลายคนมั่นใจในความมั่นคงทางอาหาร เมื่ออินเดียห้ามส่งออกข้าวเมื่อปีที่แล้ว ผลกระทบต่อตลาดข้าวในบังกลาเทศค่อนข้างแย่ ทางการรับรองว่าบังกลาเทศจะไม่ได้รับผลกระทบจากการห้ามของอินเดีย แต่ในความเป็นจริง บังกลาเทศกลับต้องมองหาทางเข้าข้าวจากประเทศอื่นอย่างกระหน่ำหันและเห็นได้ชัดว่ามีต้นทุนที่สูงกว่ามาก รวมทั้ง สต็อกที่เพียงพอไม่ได้รับประกันการเข้าถึงอาหารของกลุ่มคนยากจนและกลุ่มคนที่มีรายได้น้อย หากราคาข้าวในตลาดต่างประเทศพุ่งสูงขึ้น กลุ่มผู้ค้าที่เอาเปรียบจะเร่งกระบวนการให้เร็วขึ้นหลายเท่า เพื่อให้ระดับราคาสูงเกินกว่าที่คนทั่วไปจะเอื้อมถึงได้ หากมีสต็อกเพียงพอ รัฐบาลต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าตลาดที่ปั่นป่วนจะไม่กีดกันผู้มีรายได้น้อย

ความเห็นสำนักงาน

1. ขณะนี้ รัฐบาลบังกลาเทศมีความมั่นใจว่า ผลผลิตข้าวในประเทศจะได้ผลดี รวมทั้งปริมาณข้าวในสต็อกของรัฐบาลมีเพียงพอ และได้จัดทำโครงการร่วมกันระหว่างกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการอาหารจำหน่ายข้าวสารและสินค้าอื่นๆ ในราคาถูกแก่ผู้มีรายได้น้อย และอยู่ระหว่างการจัดซื้อข้าวเปลือกและข้าวสารภายในประเทศเพื่อรักษาระดับสต็อก

2. สินค้าข้าวหนึ่งไทยที่บังกลาเทศนำเข้าในช่วงปลายปี 2565-ต้นปี 2566 ได้นำออกจำหน่ายภายใต้โครงการในข้อ 1 ด้วย โดยจำกัดการจำหน่ายไม่เกินรายละ 5 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 30 ตากา (ประมาณ 10 บาท)

3. ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคในประเทศเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าประเภทน้ำมันพืช น้ำตาลทราย ถั่ว ทำให้หน่วยงานบรรษัทการค้าของบังกลาเทศ ซึ่งสังกัดกระทรวงพาณิชย์จะออกมาเปิดประมูลนำเข้าสินค้าจากผู้ส่งออกนานาชาติเป็นระยะๆ เมื่อมีผู้ชนะการประมูล รัฐบาลโดยกระทรวงพาณิชย์จะจัดรถบรรทุกสินค้าออกไปจำหน่ายในชุมชน กำหนดให้ผู้ซื้อใช้สิทธิสวัสดิการของรัฐประเภทต่างๆ เช่น บัตรสวัสดิการ (Welfare Card) บัตรครอบครัว (Family Card) และกำหนดปริมาณการซื้อแต่ละครั้ง แต่เนื่องจากจำนวนคนมีรายได้น้อยที่มีสิทธิ์กระจุกตัวในชุมชนทำให้สินค้าที่นำมาจำหน่ายมักจะไม่เพียงพอ

4. บังกลาเทศยังขาดแคลนทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ โดยเฉพาะเมื่อบังกลาเทศต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการคำนวณทุนสำรองเงินตราต่างประเทศแบบใหม่ ส่งผลให้ทุนสำรองปัจจุบันเหลือเพียง 23.449 พันล้านเหรียญสหรัฐ. แทนที่จะเป็น 29.850 พันล้านเหรียญ สหรัฐ. ส่งผลให้รัฐบาลบังกลาเทศมีแรงกดดันเพิ่มมากขึ้น

5. ปีงบประมาณ 2566-67 รัฐบาลบังกลาเทศจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล และได้ปรับลดงบประมาณนำเข้าสินค้าอาหารโดยเฉพาะธัญพืชลง เนื่องจากสาเหตุการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ และจากการคาดการณ์ผลผลิตในประเทศจะได้ผลดี โดยจะจัดซื้อภายในประเทศแทน ดังนั้น ขณะนี้จึงยังไม่สามารถประเมินผลกระทบจากการห้ามการส่งออกข้าวของอินเดียและการที่รัสเซียถอนตัวออกจากโครงการ BSGI ได้

สศต. ณ กรุงธากา

กรกฎาคม 2566

ที่มา ข่าวหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น <https://thefinancialexpress.com.bd/>

☐ นโยบายภาครัฐ	☐ เศรษฐกิจการลงทุน	☒ แนวโน้มการตลาด	☐ รายงานสินค้าและบริการ	☐ อื่นๆ
Call Center 1169	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	Thai Trade Center, Dhaka	Red Censcent Concord	
www.ditp.go.th	563 ถนนทพบุรี ต.บางกระสอ อ.เมือง	Bangladesh	3 rd Fl., Mohakhali	
www.thaitrade.com	จ.นนทบุรี 11000	E-mail:thaitcdhaka@gmail.com	T: +880222290056-7	